

De levensloop van een 'Huttenkearl'

Ik wist als kind al heel vroeg hoe de DRU smaakte en rook. Als vader Piet thuis kwam van De Olde Hut zeurden ik en mijn broer Rudie nog wel eens om een overgebleven boterham: 'Vader, he'j nog een botteram? Als het mee zat, kwam dan uit een van oorsprong bruin papieren maar nu beduimd zakje met zwarte vlekken een boterham, maar die smaakte en rook meer naar het huttestof van de DRU dan naar de metworst die er op zat.

In 1929 kwam Piet van Toor op de DRU werken. Vanuit een grote boerderij bij Emmerik, waar de van oorsprong uit het land van Maas en Waal afkomstige familie 17 jaar gewerkt had, kwam de familie Van Toor naar Gendringen. Piet van Toor en zijn broers gingen werken op de ijzergieterijen in Ulft. Er moest brood op de plank komen. Want Piet wilde samen met zijn vrouw Johanna een gezin stichten in Gendringen; daarvoor was geld nodig en bij de Olde Hut viel meer te verdienen dan bij de boer.

De 31-jarige Piet had toen al een zwaar leven achter de rug. Het waren lange en zware dagen als 'melker' op een voor die tijd grote boerderij met 40 koeien die toen natuurlijk nog met de hand werden gemolken. En de omstandigheden waren hard. Twee broers waren op jeugdige leeftijd gestorven; een omdat hij longontsteking had opgelopen toen hij vee door het water moest drijven nadat de Rijn weer eens buiten zijn oevers was getreden.

Van de eerste DRU - periode van 1929 tot vermoedelijk 1934 is niet zo veel bijster veel bekend. Waarschijnlijk heeft Piet van Toor in deze jaren ook al in de gieterij gewerkt maar 100% zeker weet ik dit niet. Wel is duidelijk dat door de economische crisis in de dertiger jaren er voor Piet en vele anderen geen werk meer was bij de Dru en hij in de werkverschaffing kwam. Het jonge gezin met al gauw enkele kinderen, maakte moeilijke tijden door, maar was daarin geen uitzondering.

In de bezettingsjaren '40-'45 werd Piet van Toor te werk gesteld op de ijzergieterij in Empel (Duitsland). Op een of andere manier merkte de directeur daar dat Piet van Toor een echt buitenmens was met groene vingers en daarom kon Piet regelmatig in de tuin van de directeursvilla aan het werk.

"Mijn vader is in zijn hart altijd een landbouwer gebleven". Als hij terug kwam van De Olde Hut ging hij gelijk door naar zijn ware passie: de eigen 'hof' (de moestuin), de geiten, later varkens en de konijnen. Ook werkte hij vaak nog bij boeren in de buurt naast zijn werk op de hut. Na de Tweede Wereldoorlog begon Piet van Toor aan zijn tweede periode op de DRU die tot 1966 duurde. 'Op mijn geboorteakte staat: beroep vader 'machinevormer'. Er was in de periode van wederopbouw werk genoeg en men vroeg Piet zelfs tot zijn 68ste door te werken, de laatste jaren op de expeditie.

Tot 1966 ging Piet iedere dag door weer en wind op de fiets van de Hoge Rokken in Wieken naar de Olde Hut in Ulft. Het gezin Van Toor telde inclusief vader en moeder 12 personen. Vader was hele dagen aan het werk en moeder was thuis de onmisbare schakel. Ik kreeg in de jaren '60 als jongste van 10 kinderen een studiebeurs en kon zo naar de kweekschool in Arnhem. Kerstmis 1966 kwam er voor het eerst geld uit het 'potje van Daamen'. (Een extra Dru - pensioenfonds)

Dat was een hele gebeurtenis, wat extra geld naast de 'normale' AOW. Echte armoede heb ik (van na de oorlog) thuis niet meegemaakt. Wel was het thuis sober. Soms waren er geen cadeaus op 5 december maar daar kon je als zoon van een huttekeerl goed mee leven. Eten

was er genoeg, dankzij de eigen hof, de paar varkens, de kippen en de konijnen. En vooral was er de saamhorigheid, binnen het gezin, maar ook met de buurt en binnen de verenigingen waar de KAV (Katholiek Arbeiders Vrouwen, voor de vrouwen van de leden van de Katholieke Arbeiders Bond), waar moeder Van Toor lang bestuurslid van was, een bijzondere rol in speelde.

In 1966 ging Piet van Toor met pensioen. Nog bijna 30 jaar heeft hij van zijn pensioen kunnen genieten. Hij is ondanks het vele en zware werk ruim 96 jaar geworden en gestorven in februari 1995 in Gendringen.

Peter van Toor